

Sag C-459/99

Mouvement contre le racisme, l'antisémitisme et la xénophobie ASBL (MRAX)

mod État belge

(anmodning om præjudiciel afgørelse
indgivet af Conseil d'État (Belgien))

»Tredjelandstatsborgere, der er ægtefæller til statsborgere i medlemsstater — visumpligt — ret til indrejse for ægtefæller uden identitetsdokumenter og visum — ret til ophold for ægtefæller, der er indrejst ulovligt — ret til ophold for ægtefæller, der er lovligt indrejst, men hvis visum er udløbet på tidspunktet for ansøgning om opholdstilladelse — direktiv 64/221/EØF, 68/360/EØF og 73/148/EØF samt forordning (EF) nr. 2317/95«

Forslag til afgørelse fra generaladvokat C. Stix-Hackl fremsat den
13. september 2001 I-6595
Domstolens dom af 25. juli 2002 I-6630

Sammendrag af dom

1. *Fri bevægelighed for personer — ret til indrejse og ophold for statsborgere fra medlemsstaterne — familiemedlemmers ret til indrejse — ægtefælle, der er statsborger i et tredjeland, og som ikke er i besiddelse af gyldigt identitetskort eller visum, men kan bevise sin identitet og den ægteskabelige tilknytning — hensyn til den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed foreligger ikke — afvisning ved grænsen — ulovligt*
(Rådets forordning nr. 2317/95; Rådets direktiv 68/360, art. 3 og 10, og 73/148, art. 3 og 8)
 2. *Fri bevægelighed for personer — ret til indrejse og ophold for statsborgere fra medlemsstaterne — familiemedlemmers ret til ophold — ægtefælle, der er statsborger i et tredjeland, og som kan bevise sin identitet og ægteskabelige tilknytning, men som er indrejst ulovligt på området — beslutning om at nægte opholdstilladelse og om udvisning alene begrundet i dette forhold — ulovligt — vedtagelse af de i direktiv 64/221 anførte forholdsregler vedrørende den offentlige orden eller sikkerhed — ulovligt*
(Rådets direktiv 64/221, art. 3, 68/360, art. 4 og 10, og 73/148, art. 4, 6 og 8)
 3. *Fri bevægelighed for personer — ret til indrejse og ophold for statsborgere fra medlemsstaterne — ret til indrejse og ophold for familiemedlemmer — ægtefælle, der er statsborger i et tredjeland, og som er lovligt indrejst på området — beslutning om at nægte opholdstilladelse og om udvisning alene begrundet med, at visummet er udløbet — ulovligt*
(Rådets direktiv 64/221, art. 3, stk. 3, 68/360, art. 3 og 4, stk. 3, og 73/148, art. 3 og 6)
 4. *Fri bevægelighed for personer — undtagelser — beslutninger vedrørende kontrol med udenlandske statsborgere — beslutning om nægtelse af udstedelse af den første opholdstilladelse — beslutning om udvisning før udstedelse af opholdstilladelse — nærmere regler for behandling af sagen og indhentning af udtalelse fra den kompetente myndighed — anvendelsesområde — beslutning vedrørende en udlænding, der er gift med en statsborger i en medlemsstat, og som ikke er i besiddelse af identitetsdokumenter eller visum — omfattet*
(Rådets direktiv 64/221, art. 1, stk. 2, og art. 9)
-
1. Artikel 3 i direktiv 68/360, artikel 3 i direktiv 73/148 og forordning nr. 2317/95 skal, under hensyn til proportionalitetsprincippet, fortolkes således, at en medlemsstat ikke ved grænsen kan afvise en tredjelandsstatsborger, der er ægtefælle til en statsborger i en medlemsstat, og som forsøger at indrejse i landet uden at være i besiddelse af et gyldigt identitetskort eller pas og om fornødent et visum, når nævnte ægtefælle kan bevise sin identitet og den ægteskabelige tilknytning, og såfremt der ikke er beviser for, at

den pågældende udgør en trussel for den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed som omhandlet i artikel 10 i direktiv 68/360 og artikel 8 i direktiv 73/148.

Henset til den vægt, som fællesskabslovgiver har lagt på hensynet til beskyttelsen af familielivet, er afvisning i et sådant tilfælde under alle omstændigheder uforholdsmæssig og derfor forbudt.

(jf. præmis 61 og 62
samt domskonkl. 1)

nægte opholdstilladelse og i endnu højere grad en beslutning om udvisning, som udelukkende er begrundet i den pågældendes manglende opfyldelse af de formelle regler i lovgivningen vedrørende kontrol med udlændinge, gribe ind i selve kernen af opholdsretten, hvilket ville være åbenbart uforholdsmæssigt henset til overtrædelsens alvorlighed. Denne begrundelse kan heller ikke i sig selv give anledning til de i artikel 3 i direktiv 64/221 anførte forholdsregler vedrørende den offentlige orden eller sikkerhed.

(jf. præmis 77-80 og domskonkl. 2)

2. Artikel 4 i direktiv 68/360 og artikel 6 i direktiv 73/148 skal fortolkes således, at en medlemsstat ikke i henhold til disse bestemmelser kan nægte at udstede opholdstilladelse til og udvise en tredjelandstatsborger, som kan bevise sin identitet og sit ægteskab med en statsborger i en medlemsstat, alene med henvisning til, at vedkommende er indrejst ulovligt på den pågældende medlemsstats område.
3. Artikel 3 og artikel 4, stk. 3, i direktiv 68/360, artikel 3 og 6 i direktiv 73/148 og artikel 3, stk. 3, i direktiv 64/221 skal fortolkes således, at en medlemsstat hverken kan nægte at udstede opholdstilladelse til eller udvise en tredjelandstatsborger, der er ægtefælle til en statsborger i en medlemsstat, og som er indrejst lovligt på den pågældende medlemsstats område, alene med henvisning til, at visummet var udløbet, inden den pågældende ansøgte om opholdstilladelse.

Selv om fællesskabsretten ikke er til hinder for, at medlemsstaterne knytter sådanne passende sanktioner til undladelser af at opfylde nationale påbud i forbindelse med kontrollen med udlændinge, som måtte være nødvendige for at sikre de nævnte reglers efterlevelse, forudsat at sanktionerne er forholdsmæssige, ville en beslutning om at

Selv om medlemsstaterne i henhold til artikel 4, stk. 3, i direktiv 68/360 og artikel 6 i direktiv 73/148 til udstedelse

af opholdstilladelse kan kræve det dokument, hvormed den pågældende er indrejst på deres område, forevist, foreskriver bestemmelserne ikke, at dette dokument stadig skal være gyldigt. Desuden er udvisning fra området alene med henvisning til udløbet af visummet en åbenbart uforholdsmæssig sanktion i forhold til alvorligheden af undladelsen af at opfylde nationale påbud vedrørende kontrol med udlændinge.

(jf. præmis 89-91 og domskonkl. 3)

4. Artikel 1, stk. 2, og artikel 9, stk. 2, i direktiv 64/221 skal fortolkes således, at en udenlandsk ægtefælle til en statsborger i en medlemsstat har ret til at indbringe et afslag på udstedelse af en første opholdstilladelse eller en beslutning om udvisning før udstedelsen af en sådan tilladelse for den i artikel 9, stk. 1, omhandlede kompetente myndighed, også når den pågældende ikke er i besiddelse af et identitetsdokument eller, såfremt den pågældende er undergivet visumpligt, er indrejst på med-

lemsstatens område uden visum eller fortsat har opholdt sig der efter udløbet af visummet.

Bestemmelserne i artikel 9 i direktiv 64/221 skal fortolkes udvidende for så vidt angår deres personelle anvendelsesområde, eftersom kravet om domstolsprøvelse af enhver afgørelse truffet af en national myndighed er et almindeligt princip, der udspringer af medlemsstaternes fælles forfatningstraditioner og er hjemlet i den europæiske menneskerettighedskonvention.

I øvrigt ville disse proceduremæssige mindstegarantier i direktivets artikel 9 miste deres effektive virkning, såfremt de ikke kunne påberåbes, hvis den pågældende ikke har noget identitetsdokument eller visum, eller hvis et af disse dokumenter er udløbet.

(jf. præmis 101, 103 og 104 samt domskonkl. 4)